

**Protokół posiedzenia
Komisji Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska
Rady Miasta Gliwice kadencji 2018-2023
w dniu 11 lipca 2022 r., godz. 17.00**

**Posiedzenie wyjazdowe w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej
w Gliwicach przy ul. Wrocławskiej 1**

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński otworzył posiedzenie Komisji, powitał zebranych gości oraz radnych i zaproponował przyjęcie następującego porządku obrad:

- 1) Druki sesyjne.**
- 2) Omówienie informacji na temat „Stanu bezpieczeństwa miasta Gliwice i powiatu gliwickiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej za rok 2021” (korespondencja nr UM.431306.2022).**
- 3) Stanowisko Komisji w sprawie zanieczyszczenia wód Kanału Gliwickiego w rejonie portu i śluzy Łabędy.**
- 4) Sprawy bieżące.**

Nie zgłoszono uwag do zaproponowanego porządku obrad.

W posiedzeniu udział wzięli: Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej (PSP) Roman Klecha, Prezes Zarządu Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP) Brzezinka Tomasz Włoczyk, Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszka Setnik.

Ad 1) Druki sesyjne.

Komisja opiniowała następujące druki sesyjne:

- a) Projekt uchwały (**druk nr 826/2022**) w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na realizację projektu pn. „Czyste powietrze nad Gliwicami – wymiana indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, działanie 4.6: Czyste powietrze, poddziałanie 4.6.1: Czyste powietrze – konkurs.

Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszka Setnik omówiła projekt uchwały. Wskazała, że wnioskodawcy zostali wyłonieni w wyniku naboru. Nabór został przygotowany w celu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W związku z pozytywnym rozpatrzeniem konkursu przedmiotowa uchwała jest niezbędna do dalszej realizacji tego projektu.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński podziękował za zreferowanie. Poprosił o potwierdzenie, że osoby, które otrzymają dofinansowanie, zostały już wybrane.

Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszka Setnik potwierdziła. Zaznaczyła jednocześnie, że teraz wyłonione osoby zostaną zweryfikowane. Kolejnym warunkiem jest konieczność zawarcia umowy z miastem. Miasto z kolei może zawrzeć umowę z mieszkańcami dopiero po zawarciu umowy z Urzędem Marszałkowskim. Dodała, że pojawiły się niezweryfikowane informacje, że jakieś osoby rozpoczęły już wymianę ogrzewania (nie wiadomo czy podjęte przygotowania dyskwalifikują z programu). Przekazała, że jeśli zajdzie taka potrzeba, zostanie przeprowadzony dodatkowy nabór.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński podsumował, że wnioski aktualnie podlegają weryfikacji. Kolejnym etapem będzie podpisanie z wnioskodawcami umowy na dofinansowanie.

Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszka Setnik wyjaśniła, że działania były niezbędne, ponieważ do przygotowanego wniosku do konkursu należało mieć wskazane adresy z konkretną informacją co do sposobu zmiany źródła ciepła. Osoby z listy zostały poinformowane, że rozstrzygnięcie konkursu odbędzie się mniej więcej w tym okresie. Na obecnym etapie Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego ma trzy miesiące na podpisanie umowy z miastem. Wyjaśniła, że w projekcie uchwały zostały określone ogólne zasady, a regulamin przyjęto zarządzeniem prezydenta Miasta wcześniej, ze względu na unijne wymogi.

Radny Janusz Szymanowski zapytał, czy istnieje katalog kosztów kwalifikowanych.

Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszka Setnik odpowiedziała twierdząco, wskazując jednocześnie, że katalog kosztów został podany we wspomnianym zarządzeniu.

Radny Janusz Szymanowski poprosił o podanie kwoty dofinansowania.

Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszka Setnik odpowiedziała, że miasto otrzymało dwa miliony siedemset tysięcy złotych, a całość projektu opiewa na kwotę około trzech i pół miliona złotych (w tym koszty mieszkańca oraz koszty promocyjne).

W związku z brakiem dalszych pytań **Przewodniczący Komisji Adam Michczyński** zapytał, kto z członków Komisji jest za pozytywną opinią do projektu uchwały wg druku nr 826.

Wynik głosowania: **5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się**. Komisja **pozytywnie** zaopiniowała projekt uchwały.

b) Projekt uchwały (**druk nr 806/2022**) w sprawie oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Gliwice.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński przypomniał, że informacja o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego została omówiona na posiedzeniu Komisji w dniu 9 maja 2022 r. (nr sprawy **BR.0012.3.5.2022**). Na tym posiedzeniu zostało również przeprowadzone głosowanie, w wyniku którego wydano pozytywną opinię do dokumentu zawartego w projekcie uchwały. W związku z tym faktem należy przyjąć, że Komisja **pozytywnie** zaopiniowała projekt uchwały.

(***)

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński zwrócił się do **pani Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszki Setnik** z zapytaniem odnośnie informacji o pojawiających się kolejnych martwych rybach w porcie Kanału Gliwickiego.

Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszka Setnik odpowiedziała, że nie ma wiedzy w tym temacie. Przekazała natomiast, że oskarżenia rzucone w kierunku prac prowadzonych na kąpielisku, które rzekomo miały mieć związek z zanieczyszczeniem wód, nie potwierdziły się. Wyjaśniła, że trwające na kąpielisku prace nie dotyczyły uzdatniania wody, były to jedynie prace budowlane. Miasto próbuje cały czas uzyskać wyniki badań z próbek, które zostały pobrane kilkakrotnie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Pierwsze otrzymane wyniki niczego nie wykazały.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha dodał, że jednostka Straży Pożarnej również została dwukrotnie zadysponowana na miejsce zdarzenia w końcówce marca. Wyjaśnił, że zarówno urządzenia Straży Pożarnej oraz użyte papierki lakmusowe nie wykryły dużych odchyleń od norm, nie wykryto ani toksycznych, ani ropopochodnych substancji.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński podziękował za przekazane informacje. Wskazał, że możliwość zorganizowania posiedzenia poświęconego temu tematowi zostanie rozważona w dalszej części posiedzenia.

Naczelnik Wydziału Środowiska Agnieszka Setnik opuściła posiedzenie.

Ad 2) Omówienie informacji na temat „Stanu bezpieczeństwa miasta Gliwice i powiatu gliwickiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej za rok 2021” (korespondencja nr UM.431306.2022).

Komendant Miejski PSP Roman Klecha przedstawił Prezesa OSP Brzezinka, a także zaproponował jego wysłuchanie. Poinformował, że następnie zaprasza na krótką prezentację siedziby Komendy Miejskiej PSP, po czym omówi informację na temat stanu bezpieczeństwa miasta Gliwice i powiatu gliwickiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej za rok 2021.

Członkowie Komisji przystali na propozycję.

Prezes Zarządu OSP Brzezinka Tomasz Włoczyk złożył na ręce radnych podziękowania dla miasta Gliwice i dla Pana Komendanta za współpracę, w ramach której udało się przeprowadzić sprawnie modernizację sprzętu OSP Brzezinka. Przekazał także serdeczne podziękowania radnym, wyróżniając szczególnie radnego Krzysztofa Kleczkę za pomoc w doprowadzeniu do rozpoczęcia prac budowlanych remizy. Dodał, że termin zakończenia budowy przewidziany jest za około półtora roku. Podkreślił, że do tej pory jednostka OSP Brzezinka korzystała z pomieszczeń użyczonych przez miejscową Parafię Rzymsko-Katolicką. Wspomniał, że za ok. dwa lata zwróci się do miasta z prośbą o wsparcie w zakupie pojazdu strażackiego. Z posiadanych przez OSP dwóch wozów strażackich, jeden jest w bardzo złym stanie technicznym. Dodał, że od grudnia ubiegłego roku funkcjonuje nowa ustawa o strażach pożarnych. Nastąpiły zmiany w kwestiach organizacji współpracy oraz zasadach pracy jednostek OSP.

Radny Janusz Szymanowski zapytał, kto koordynuje działania OSP z powiatu ziemskiego.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że całość działań ratowniczych koordynowana jest przez PSP. Zaznaczył przy tym, że w przypadku gliwickiej komendy stanowisko kierownika zlokalizowane jest w budynku nadzorowanym przez Centrum Ratownictwa w Gliwicach. Opowiedział, że w tym miejscu codziennie pełni dyżur dwóch strażaków. Uzupełnił, że od ubiegłego roku numer alarmowy 998 przekierowany został na numer 112. Jednostka obsługująca numer 112 znajduje się w Katowicach. Gliwicka komenda otrzymuje formatkę z opisem zdarzenia, a zadaniem dyżurnego jest zadysponowanie do tego zdarzenia jednostki PSP lub OSP. Przekazał także, że zadaniem PSP jest nadzór i przeprowadzanie inspekcji w OSP pod kątem gotowości operacyjnej, stanu wyposażenia czy poziomu wyszkolenia. Istnieje taki organ, jak prezes zarządu powiatowego, grodzkiego i ziemskiego OSP, jednak sama jednostka OSP nie ma obowiązku podlegać temu zarządowi.

Radny Janusz Szymanowski zapytał, czy odbywają się ćwiczenia jednostek OSP wraz z jednostkami PSP.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha potwierdził. Rozwinął, że przynajmniej raz w roku na dużym obiekcie odbywają się wspólne szkolenia jednostek.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński zadał pytanie dotyczące rodzaju zdarzeń, do jakich dysponowane są jednostki OSP.

Prezes Zarządu OSP Brzezinka Tomasz Włoczyk odpowiedział, że jednostki OSP dysponowane są do obiektów znajdujących się między innymi w specjalnej strefie ekonomicznej, a także do zdarzeń drogowych. Wyjazdy odbywają się również w przypadku zdarzeń natury atmosferycznej, takich jak podtopienia czy wichury. Dodał, że jako jednostka, w przypadku konieczności podjęcia takich działań, dysponują odpowiednim sprzętem.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha wskazał, że w ubiegłym roku tylko 20% zdarzeń dotyczyło samych pożarów. Dodał, że Straż Pożarna jest Strażą tylko z nazwy. Wspomniał, że samych pożarów budynków jest niewiele. Zdecydowanie więcej pożarów dotyczy pożarów nieużytków, śmietnisk, czy samochodów. Dodał, że bardzo dużo zdarzeń

związanych jest z istniejącym w mieście monitoringiem pożarowym. Wskazał na istnienie ponad stu obiektów włączonych do monitoringu pożarowego.

Radny Janusz Szymanowski zwrócił się z pytaniem odnośnie zabezpieczenia drewnianych obiektów sakralnych.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że w Gliwicach w tego typu obiektach monitoring jest zainstalowany. Nadmienił o istniejącym problemie braku zgody na zainstalowanie monitoringu w przypadku Rachowic.

Prezes Zarządu OSP Brzezinka Tomasz Włoczyk opuścił posiedzenie, a członkowie Komisji zostali oprowadzeni przez Komendanta Miejskiego PSP Romana Klechę po siedzibie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha rozpoczął omawianie informacji na temat stanu bezpieczeństwa od przedstawienia struktury ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta i powiatu, opierającej się na dwóch podstawowych filarach: na Państwowej Straży Pożarnej i jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej. Przekazał, że w ramach drugiego filaru stanowiącego system ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Gliwice i powiatu gliwickiego funkcjonują 43 jednostki OSP, w tym 19 włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Przedstawił argumenty przemawiające za włączaniem OSP do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, między innymi lepsze wyposażenie jednostki oraz możliwość lepszego przeszkolenia ochotników na przyszłych strażaków. Ponadto wskazał, że takie jednostki mogą być dysponowane poza teren gminy. W samym mieście Gliwice trzy jednostki należą do wspomnianego systemu. Opowiedział o przeprowadzonych interwencjach (4699 zdarzeń), na które składały się pożary – 695, alarmy fałszywe – 504 oraz inne miejscowe zagrożenia – 3500. Opowiedział o sposobach zadysponowania jednostkami OSP wskazując, że biorą one udział w mniej poważnych zdarzeniach. Zaznaczył, że w przypadkach poważnych zdarzeń dojeżdża zastęp PSP. Ponadto zwrócił uwagę, że głównym wyznacznikiem poziomu zabezpieczenia rejonu chronionego jest kryterium dotarcia do miejsca zdarzenia. Przekazał, że śmiertelność występująca przy pożarach utrzymuje się na jednakowym poziomie. Wzrosła za to śmiertelność występująca w zdarzeniach drogowych. Wśród najbardziej charakterystycznych zdarzeń z ubiegłego roku wymienił przysypanie pracownika w wykopie podczas prac ziemnych w Gliwicach przy ul. Barwinka. Grupa poszukiwawczo-ratownicza z Jastrzębia Zdroju, dysponująca specjalistycznym sprzętem, wydobyla z wykopu osobę poszkodowaną. Niestety po wydobyciu stwierdzono zgon tej osoby. Podsumował, że prowadzi się dużo ćwiczeń, podczas których wprowadzane są na przykład nowe rozwiązania, mające na celu mniejsze zużywanie wody. Podał dane dotyczące udziału jednostek OSP należących do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w działaniach ratowniczych, gdzie najwięcej wyjazdów zanotowało OSP Brzezinka oraz Ostropa – 245, Bojków – 211, Kolejno OSP Toszek – 159, Knurów – 139, Rudziniec – 91. Zaznaczył przy tym, że zwiększona liczba wyjazdów jest podyktowana tym, że jednostki mają obowiązek wyjazdu do zabezpieczenia imprez masowych w Arenie Gliwice. Dodał również, że pion kontrolno-rozpoznawczy jest mocno obciążony pracą. Składa się on z czterech pracowników i przeprowadził 109 kontroli w ubiegłym roku.

Radny Janusz Szymanowski zapytał, jak wygląda sprawa pożarów związanych z instalacjami fotowoltaicznymi. Poprosił o informacje na ten temat z tego względu, że dotarły do niego wiadomości, że jeden z pożarów instalacji fotowoltaicznej był spowodowany zbyt bliskim zamocowaniem paneli.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że zdarzył się taki pożar w gminie. Zwrócił uwagę, że wszystkie instalacje fotowoltaiczne powyżej 6,5 kW należy zgłosić do PSP w celu zaewidencjonowania. Natomiast w PSP brak jest wytycznych co do sposobu przeprowadzania kontroli instalacji fotowoltaicznych. Przepis nakazuje wyłącznie prowadzenie wykazu. Ponadto nie istnieją urządzenia, które pozwolą na sprawdzenie, czy jest dopływ prądu stałego w takiej instalacji. Dodał, że taki sam problem jest z bateriami litowo-jonowymi, akumulatorami z pojazdów elektrycznych. Ciągłe nie jest rozwiązany problem skutecznego ich gaszenia. Przekazał, że jedna z firm skonstruowała urządzenie,

które wjeżdża pod samochód, przebija akumulatory i podaje środek gaśniczy. Zasugerował jednak, że ze względu na specyfikę tych akumulatorów, podanie takiego środka gaśniczego może nie przynieść oczekiwanego skutku. Poinformował, że w Warszawie został zakupiony pierwszy kontener, służący do gaszenia pojazdów elektrycznych.

Radny Janusz Szymanowski zwrócił uwagę, że instalacje fotowoltaiczne aktualnie mają wbudowane WI-FI. Choć aplikacja do nich nie jest doskonała i ciągle wadliwa, dobrze rokuje na przyszłość.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha potwierdził. Zwrócił natomiast uwagę, że nie ma możliwości zdalnego wyłączenia takich paneli w celu zaprzestania produkcji prądu. Jedyną możliwością w takim przypadku to zasłonięcie takich paneli plancką. Opowiedział o spotkaniu odbytym w Firmie Stellantis, która docelowo ma produkować samochody elektryczne. Zwrócił uwagę na to, że akumulatory dostarczane do tych samochodów będą nienaładowane. Ładowanie ich będzie następowało dopiero na etapie produkcji i montowania akumulatora w pojeździe, co zwiększa bezpieczeństwo pod kątem wystąpienia ewentualnego pożaru. Powiedział, że ostatnie zdarzenia związane z zagrożeniem epidemicznym, a także wybuchem wojny w Ukrainie ukazały, że Straż Pożarna jest zdecydowanie najbardziej mobilną służbą, która może działać nie tylko przy działaniach ratowniczych. Wspomniał tu o obsłudze przez strażaków, wraz z Wojskami Obrony Terytorialnej, punktów wymazowych ulokowanych przy Arenie Gliwice. W ramach pomocy w związku z wystąpieniem konfliktu zbrojnego w Ukrainie, zadysponowano strażaków z gliwickiej komendy do przewożenia na granice paliwa, rozwożenia obywateli Ukrainy. W planach jest procedowanie ustawy o ochronie ludności, w której zarówno PSP jak OSP mają wykonywać dodatkowe zadania ochrony ludności. Zaproponował, że w przypadku wód Kanału Gliwickiego w rejonie portu i śluzy Łabędy udostępni posiadane na ten temat informacje na wniosek Centrum Ratownictwa Gliwice.

Radny Janusz Szymanowski zapytał o to, kto odpowiada za czystość wód.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński odpowiedział, że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Zapytał, czy zakłady pracy dysponują własną grupą przeciwpożarową działającą w terenie.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że dawniej istniało wiele zakładowych straży pożarnych. Zostały przekształcone w służby ratownicze. Na terenie powiatu takie służby występują tylko na terenie kopalni Knurów, co wynika z przepisów Ministra Infrastruktury. Na terenie gliwickiej kopalni z kolei służba ratownicza jest powierzona firmie z zewnątrz, co również jest dopuszczalne według wspomnianych przepisów. Przekazał, że w Firmie Stellantis również istniała zakładowa służba ratownicza, przekształcono ją w OSP. Uzasadnieniem takiej zmiany jest to, że istnienie służb ratowniczych obwarowane jest dużymi wymaganiami, podczas gdy członek OSP może zdobyć odpowiednie przeszkolenie dzięki PSP. Ustawa w tej chwili dopuszcza sytuację, w której strażak ochotnik po zdobyciu podstawowych kursów specjalistycznych może otrzymać uprawnienia jako podstawowy strażak. Opowiedział o kwalifikacjach jakie muszą zdobyć ochotnicy OSP, a także strażacy bezpośrednio chcący dostać się do PSP.

Radny Krzysztof Kleczka dopytał, jaka kwota jest przyznawana na początku służby.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że stażysta w wieku do 26 lat (niepłacący z racji wieku podatku dochodowego) zarobi około 4000 zł do 4200 zł. Zwrócił uwagę, że z rejonu Gliwic jest bardzo mało chętnych osób do pełnienia służby. Wynika to ze specyfiki rynku pracy, jaki jest w Gliwicach. Wskazał, że większość strażaków jest spoza miasta.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński nawiązał do wypowiedzi Komendanta zadając pytanie, czy nie występują problemy z codziennym dojazdem do pracy pełniących służbę strażników.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że nie jest to problematyczne, ponieważ doba pracownicza strażaka wynosi 24 h. Wynika to z tego, że strażacy są

zobowiązani pojawić się w pracy od 8 do 9 razy w ciągu miesiąca. Opowiedział o stosowanym w PSP wymiarze pracy. Przekazał informację na temat jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, zlokalizowanej przy ul. Mechaników w Łąbędach, która została zaopatrzona w pojazd do usuwania skażeń przy zagrożeniach CBRNE – chemicznych, biologicznych, radiologicznych, nuklearnych i wybuchowych. Opowiedział także o złym stanie technicznym budynku należącego do tej jednostki. Zasygnalizował, że w przyszłości będzie wymagana naprawa elewacji budynku.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński podziękował za przedstawione informacje.

Ad 3) Stanowisko Komisji w sprawie zanieczyszczenia wód Kanału Gliwickiego w rejonie portu i śluzy Łąbędy (pod kątem uzyskania wyjaśnień od WIOŚ).

Komisja ustaliła zwrócenie się, poprzez Centrum Ratownictwa Gliwice, do Państwowej Straży Pożarnej z wnioskiem o udostępnienie informacji (badań i opinii) w związku z uczestnictwem PSP w interwencjach na zanieczyszczonym odcinku wód Kanału Gliwickiego (sprawa nr **BR.0012.13.11.2022**).

Ustalono również termin posiedzenia poświęconego tematyce zanieczyszczenia wód Kanału Gliwickiego w rejonie portu i śluzy Łąbędy na dzień **31 sierpnia 2022 r. o godz. 17.00**, z uwzględnieniem zaproszenia przedstawicieli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zostaną także poproszeni o przedstawienie przekazanego Komisji sprawozdania z działań podejmowanych na terenie Nadzoru Wodnego za rok 2021 (korespondencja nr UM.733029.2022).

Ad 4) Sprawy bieżące.

Komisja zapoznała się z następującymi dokumentami:

- a) Korekta informacji o stanie mienia komunalnego jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31.12.2021 r. (korespondencja nr UM.592734.2022, w załączeniu) – Komisja zapoznała się.
- b) Raport z działalności Straży Miejskiej za maj 2022 r. (korespondencja nr UM.679094.2022, w załączeniu) – Komisja przyjęła do wiadomości.

Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Protokołowała

(-) Anna Wojtowicz

Przewodniczący Komisji
Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska

(-) Adam Michczyński